

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, lähtudes Aktsiaselts Hansa Candle esitatud taotlusest, võttes aluseks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 4 ja § 59 lõike 2 punkti 4, atmosfääriõhu kaitse seaduse § 89, veeseaduse § 187 punkti 2 ja § 191 lõike 1 ning haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 otsustan:

1.1. Muuta Aktsiaselts Hansa Candle (registrikood 10131803; aadress Vabriku tn 2, Viljandi linn, Viljandi maakond) tähtajatu kehtivusega keskkonnaluba nr L.ÕV.VI-142205:

1.1.1. lisada keskkonnaloale nr L.ÕV.VI-142205 õhu eriosa ehk vormid A1, A3 – A7;

1.1.2. lisada keskkonnaloale nr L.ÕV.VI-142205 vee eriosa ehk vormid V2, V3, V16, V17.

1.2. Tunnistada kehtetuks vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/328565.

1.3. Avalikustada Aktsiaselts Hansa Candle keskkonnaloa nr L.ÕV.VI-142205 muutmine väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ajalehes Sakala.

1.4. Teha keskkonnaluba nr L.ÕV.VI-142205 kättesaadavaks Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee>.

1.5. Korraldus teha teatavaks ettevõttele Aktsiaselts Hansa Candle ja Viljandi Linnavalitsusele.

1.6. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Aktsiaselts Hansa Candle (registrikood 10131803; aadress Vabriku tn 2, Viljandi linn, Viljandi maakond; edaspidi ka kui *käitaja/ettevõtte*) esitas 29.06.2022 Keskkonnaametile keskkonnaloa nr L.ÕV.VI-142205 muutmise taotluse nr T-KL/1013579. Ettevõtte taotleb keskkonnaloa muutmist käitisel, mis asub aadressil Vabriku tn 2, Viljandi linn, Viljandi maakond

(katastritunnus 89720:001:0040). Ettevõtte põhitegevusala on muu mujal liigitamata tootmine. Keskkonnaloa muutmist taotletakse seoses põletusseadme väljavahetamisega.

Taotlusmaterjalide sisulise kontrolli käigus esitas Keskkonnaamet käitajale täpsustavad küsimused 05.08.2022 kirjaga nr DM-120614-2. Käitaja esitas 19.08.2022 Keskkonnaametile korrigeeritud taotlusmaterjalid, mis on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS numbriga DM-120614-3. Keskkonnaamet esitas veelkord käitajale täpsustavad küsimused 09.09.2022 kirjaga nr DM-120614-4. Käitaja esitas 12.09.2022 Keskkonnaametile korrigeeritud taotlusmaterjalid, mis on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS numbriga DM-120614-5. Keskkonnaamet kontrollis täiendatud taotlusmaterjale ning veendus, et Keskkonnaameti tähelepanekutega oli arvestatud ja vajalikud lisaandmed esitatud ning taotlusmaterjalid vastasid atmosfääriõhu kaitse seaduse (edaspidi *AÕKS*) ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 “Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi *määrus nr 56*) 4.peatükis ja lisa 3 ning lisa 4 esitatud nõetele.

Keskkonnaamet küsis ettevõttelt taotluse menetluse käigus lisateavet 24.10.2022 kirjaga nr DM-120614-10. Käitaja esitas vajalikud lisaandmed 18.11.2022, 10.12.2022 ja 30.12.2022, mis on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis vastavalt numbriga DM-120614-13, DM-120614-14 ja DM-120614-16.

2.2. Kehtiv keskkonnaluba

Keskkonnaamet on andnud ettevõttele paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku viimise tähtajatu keskkonnaloa nr L.ÕV.VI-142205 ja tähtajatu vee erikasutuse keskkonnaloa nr L.VV/328565.

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 41 lõige 4 sätestab, et kui § 41 lõikes 1 nimetatud tegevused on omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud, antakse nendeks tegevusteks üks keskkonnaluba. KeÜS § 41 lõike 5 kohaselt annab keskkonnaloa Keskkonnaamet. KeÜS § 41 lõikest 4 lähtuvalt vormistab Keskkonnaamet menetluse raames ühtse keskkonnaloa numbriga L.ÕV.VI-142205, mis hõlmab saasteainete viimist paiksest saasteallikast välisõhku ja vee erikasutust.

2.3. Keskkonnaloa muutmise taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Enne haldusakti andmist peab haldusorgan andma menetlusosalistele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis haldusakti kohta oma arvamus ja vastuväited (haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 40 lõige 1).

Keskkonnaamet teavitas 30.09.2022 kirjaga nr DM-120614-6 käitajat keskkonnaloa muutmise menetluse algatamisest.

KeÜS § 46 lõike 1 kohaselt teavitab loa andja keskkonnaloa muutmise taotluse esitamisest

isikut, kelle õigusi keskkonnaloa andmisega või selle andmisest keeldumisega võidakse rikkuda või kelle kohustusi puudutada, sh kavandatava tegevuse asukoha kinnisasjaga piirneva kinnisasja omanikku. KeÜS § 46 lõikest 4 tulenevalt ei teavitata menetlusest ilmselt puudutatuid isikuid, kui puudutatud isikute arv on üle 100. Registrate ja Infosüsteemide Keskuse e-kinnistusraamatu andmete kohaselt on käitise mõjupiirkonnas puudutatud isikute arv üle 100. Sellest tulenevalt ei teavitanud Keskkonnaamet ilmselt puudutatuid isikuid kirja teel keskkonnaloa nr L.ÕV.VI-142205 muutmise taotluse esitamisest.

KeÜS § 47 lõike 2 alusel avalikustab Keskkonnaamet teate keskkonnaloa muutmise taotluse menetluse algatamise kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (www.ametlikudteadaanded.ee) ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Sellest lähtuvalt avaldas Keskkonnaamet 30.09.2022 keskkonnaloa muutmise taotluse menetluse algatamise teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Sama teade ilmus ajalehes Sakala 04.10.2022. KeÜS § 47 lõike 2¹ kohaselt tasus ajalehes avaldamise kulud keskkonnaloa taotleja. Arvamus keskkonnaloa muutmise taotluse kohta laekus 06.10.2022 e-posti vahendusel (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 11.10.2022 numbriga DM-120614-8).

Keskkonnaamet edastas tulenevalt KeÜS § 43 lõikest 1 keskkonnaloa muutmise taotluse Viljandi Linnavalitsusele arvamuse saamiseks. Kohalikul omavalitsusel on tulenevalt KeÜS § 43 lõikest 2 õigus esitada kirjalikult arvamus keskkonnaloa taotluse kohta ühe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Viljandi Linnavalitsus edastas 13.10.2022 kirja nr 5-1/22/3993-1 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 14.10.2022 numbriga DM-120614-9) arvamuse keskkonnaloa muutmise taotluse kohta, mille kohaselt Viljandi Linnavalitsusel puuduvad vastuväited keskkonnaloa nr L.ÕV.VI-142205 muutmiseks, kui uus põletusseade ei too kaasa ülenormatiivset vibratsiooni teket ning piirnorme ületavaid lõhnaäiringuid.

Loa andja edastas XX.01.2023 kirjaga nr DM- 120614-X keskkonnaloa muutmise otsuse eelnõu ja keskkonnaloa eelnõu ettevõttele ja XX.01.2023 kirjaga nr DM-120614-X Viljandi Linnavalitsusele arvamuse ning vastuväidete esitamiseks. Keskkonnaamet määras ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat (HMS § 49 lõige 2). Viljandi Linnavalitsus esitas/ei esitanud eelnõude kohta arvamusi ega vastuväiteid. Ettevõtte esitas/ei esitanud vastuväiteid eelnõude kohta.

Keskkonnaamet avalikustas XX.01.2023 keskkonnaloa muutmise otsuse eelnõu ja loa eelnõu valmimise teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ajalehes Sakala XX.01.2023.

Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema võimalus eelnõudega tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõude kättesaamisest arvates (HMS § 49 lõige 2 ja KeÜS § 48 lõige 4). Eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ja/või vastuväiteid esitati/ei esitatud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Aktsiaselts Hansa Candle tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõike 1 nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille korral tuleb *KeHJS* § 3 kohaselt keskkonnamõju hinnata.

Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 “Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu” (edaspidi *määrus nr 224*) § 2 punkti 1 kohaselt tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, kui rajatakse põletusseade, mille soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 50-299 MW. Aktsiaselts Hansa Candle käitises on põletusseade soojussisendile vastav nimisoojusvõimsusega 2,462 MW_{th} ning heiteallikatest välisõhku eralduvate saasteainete koostis ja kogused vastavad kehtivatele normatiividele ning õhukvaliteedi piirväärtuseid ei ületata.

Määruse nr 244 § 15 punkti 9 kohaselt tuleb anda eelhinnang tegevuse puhul, mis võib kaasa tuua ebameeldiva või ärritava lõhnaaine eraldumise välisõhku. Vastavalt keskkonnaministri 27.12.2016. a määrusele nr 81 „Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed“ on lõhnaaine esinemise häiringutase aasta lõhnatundide osakaal kogu aasta tundidest, millest alates loetakse lõhnaaine esinemine oluliseks keskkonnahäiringuks. Häiringutasemeks on vastuvõtja juures 15% aasta lõhnatundidest, mis on umbes 1314 tundi aastas. See tähendab, et kui käitiseist tulenevat ebameeldivat lõhna esineb rohkem kui 1314 tunnil aastas, võib selle lugeda oluliseks keskkonnahäiringuks. Ettevõtte käitises toodetakse lõhnaküünlaid, mis võib põhjustada lõhnahäiringuid. Seda tegevust tehakse maksimaalselt 50 päeval aastas aastas (ehk siis 1200 h/a), mis on oluliselt väiksem kui 1314 tundi. Sellest johtuvalt ei pea Keskkonnaamet eelhinnangu andmist vajalikuks.

Ühtse keskkonnaloa andmisel vee erikasutuse osas muutusi võrreldes kehtiva vee erikasutuse keskkonnaloaga nr L.VV/328565 ei taotleta. Põhjaveevõtt veehaardega Tikuvabriku pk (7221) (puuraugu registrikood PRK0007221) 62 000 m³ aastas, 15 500 m³ kvartalis ning 170 m³ ööpäevas ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevus, samuti ei kuulu see määruses nr 224 nimetatud tegevusvaldkondade hulka, mistõttu ka eelhinnangu andmise vajadus vee erikasutuse osas puudub.

Lähtudes eelnevast ei ole ettevõtte poolt kavandatava tegevuse korral keskkonnamõju hindamine kohustuslik, samuti ei ole vaja anda eelhinnangut vastavalt *KeHJS* § 6 lõikele 2³ ega kaaluda keskkonnamõju hindamise vajalikkust. *KeHJS* § 6¹ lõike 4 kohaselt ei pidanud ettevõtte Keskkonnaametile esitada *KeHJS* § 6¹ lõikes 1 nimetatud teavet, kuna eelhinnangut ei anta vastavalt *KeHJS* § 6 lõikele 2³.

3.2. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 muudetav keskkonnaluba nr L.ÕV.VI-142205 annab ettevõttele aadressil Vabriku tn 2, Viljandi linn, Viljandi maakond (registriosa nr 503639, katastritunnus 89720:001:0040) asuvale tootmisüksusele õiguse alljärgnevaks:

- vee erikasutuseks;
- saasteainete välisõhku väljutamiseks paiksetest heiteallikatest.

3.2.1. Vee erikasutus

Aktsiaselts Hansa Candle omab tähtajatut vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/328565 Viljandi maakonnas Viljandi linnas Vabriku tn 2 kinnistul (registriosa nr 503639, katastritunnus 89720:001:0040) veehaardest Tikuvabriku pk (7221) (puuraugu registrikood PRK0007221, katastri nr 7221, veehaarde kood POH0001326, edaspidi Tikuvabriku puurkaev) põhjaveevõtuks 62 000 m³ aastas, 15 500 m³ kvartalis ja 170 m³ ööpäevas.

Tähtajatu vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/328565 on ettevõttele antud Keskkonnaameti 22.12.2016 korraldusega nr 1-3/16/3071 „Vee erikasutusloa nr L.VV/328565 andmine“ (kehtivusega alates 01.01.2017).

Keskkonnavalua nr L.ÕV.VI-142205 muutmisel vee erikasutuse valdkonnas muutusi ei taotleta ning Keskkonnaamet kannab kehtiva vee erikasutuse keskkonnavalua nr L.VV/328565 nõuded ühtsele keskkonnavaluale nr L.ÕV.VI-142205.

3.2.1.1. Põhjaveevõtt

Põhjaveevõtt tehnoloogilisteks vajadusteks toimub ühe puurkaevuga (Tikuvabriku puurkaev, registrikood PRK0007221). Tikuvabriku puurkaev on puuritud 1926. aastal, sügavusega 180 m ning avab nii Siluri-Ordoviitsiumi põhjaveekogumi Devoni kihtide all Lääne-Eesti vesikonnas (põhjaveekogum nr 17) kui ka Kesk-Alam-Devoni põhjaveekogumi Lääne-Eesti vesikonnas (põhjaveekogum nr 21), mis on omavahel hüdrauliliselt seotud. Tikuvabriku puurkaevu tootlikkus on 2 l/s (7,2 m³/h; 172,8 m³/d) alandusel 6,4 m, staatiline veetase 16 m. Kinnitatud põhjaveevaru puurkaevul ja veevõtupiirkonnas puudub. Veehaare asub Vabriku tn 2 kinnistul (registriosa nr 503639, katastritunnus 89720:001:0040) ning sellele on kehtestatud 50 m raadiuses sanitaarkaitseala.

Puurkaevust võetavat vett kasutatakse tehnoloogilisteks vajadusteks (katlamajas auru tootmiseks, seadmete jahutamiseks ja soojendamiseks, vähesel määral grilltiku tootmise tehnoloogilistes protsessides). Viimase kolme aasta keskmiseks aastaseks veevajaduseks on ettevõttel olnud 10 000 m³, millest joogi- ja olmevesi ettevõtte töötajate (ca 150 inimest) tarbeks võetakse vastavalt Aktsiaseltsiga Viljandi Veevärk (registrikood 10185182) sõlmitud lepingule Viljandi linna ühisveevärgist. Aastatel 2019-2021 on Viljandi Veevärgist ostetud vastavalt 216 m³, 577 m³ ja 182 m³ vett. Tikuvabriku puurkaevust on veekasutuse aastaaruannete kohaselt aastatel 2019-2021 põhjavett võetud vastavalt 9 198 m³, 9 411 m³ ja 10 601 m³. Tekkivaid reoveekoguseid arvestatakse kulutatud põhjavee järgi ning suunatakse läbi settemahutite Viljandi linna ühiskanalisatsiooni.

Lubatud veevõtukogus

Veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 193 lõike 1 punkti 1 järgi märgitakse vee erikasutuse keskkonnaloal veevõtu lubatud kogused ja aeg veehaarete ning põhjaveekihtide kaupa.

Ettevõtte kehtival vee erikasutuse keskkonnaloal nr L.VV/328565 on Tikuvabriku puurkaevust lubatud põhjaveevõtukogused Kesk-Alam-Devon-Siluri põhjaveekihist 62 000 m³ aastas, 15 500 m³ kvartalis ning 170 m³ ööpäevas. Keskkonnalubade liitmisel jäävad lubatud veevõtukogused samaks.

Võetud põhjavee kohta arvestuse pidamise ning põhjavee seire nõuded

VeeS § 193 lõike 1 punkti 3 kohaselt kantakse vee erikasutuse keskkonnaloale põhjavee kvaliteedi kontrollimise ja põhjavee taseme mõõtmise nõuded ning arvestuse pidamise nõuded põhjaveekihist võetava vee koguse määramise ja võetud põhjavee kohta.

Keskkonnaamet kannab ühtsele keskkonnaloale võetava vee koguse ja seire nõuded kehtivalt vee erikasutuse keskkonnaloalt nr L.VV/328565.

Võetava põhjavee kogust tuleb mõõta taadeldud veearvestiga. Keskkonnatasude seaduse (edaspidi *KeTS*) § 10 lõike 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta põhjaveekihist vett erikasutuse korras. KeTS § 32 lõike 3 järgi arvutatakse tasustatav vee kogus veearvesti näidiku järgi puurkaevude ja vee kasutusviiside kaupa. Keskkonnatasude arvestusel kasutatava veearvesti taatlemise nõuded tulenevad mõõteseadusest (§ 6 lõige 4) ja majandus- ja taristuministri 18.12.2018 määruse nr 65 „Metroloogiliselt kontrollitud mõõtevahendite kohustuslikud kasutusosalad koos eranditega, metroloogilise kontrolli alla kuuluvate mõõtevahendite nimistu, täpsusnõuded, taatluskehtivusaegad ning metroloogilise kontrolli ja statistilise taatluse täpsustatud nõuded“ lisast, mille punkti 4.1 järgi keskkonnakaitseloaga vee võtmisel vee koguse mõõtmisel (kui kasutatakse veearvestit, DN < 300 mm ja nimikulu < 900 m³/h) on taatluskehtivusaeg 10 aastat.

Puurkaevust võetava vee arvestust pidada taadeldud veearvesti alusel kuude lõikes (võttes näidud iga kuu lõpus). Võetud veearvesti näit tuleb fikseerida veevõtu päevikus. Veearvesti peab olema taadeldud vastavalt kehtivatele nõuetele. Taatlust tõendav dokument tuleb säilitada ja esitada kontrollimiseks loa andja nõudmisel.

Staatilist veetaset mõõta puurkaevus pumba vahetamisel või hooldustööde tegemisel usaldusväärse mõõtevahendiga. Mõõtmistulemused protokollida, märkides ära mõõtmise aeg, mõõtmisvahend, veetaseme mõõtepunkti absoluutkõrgus. Mõõtmistulemuse andmed märkida veearvestuse päevikusse ning esitada veekasutuse aastaaruandes.

VeeS § 236 lõike 2 kohaselt kuulub vee erikasutuse keskkonnaloaga nõutav omaseire veeuuringu alla ning VeeS § 243 lõike 1 kohaselt peab veeuuringu või joogiveeuuringu proovivõtja olema atesteeritud vastavas valdkonnas kehtiva korra kohaselt, kasutama

veeuuringu või joogiveeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat.

Katselabor, kes võtab veeuuringute käigus proove ning teeb vee füüsikalisi-keemilisi ja keemilisi analüüse, peab vastama veeseaduse § 237 lõike 4 alusel kehtestatud katselabori nõuetele ning sooritama vähemalt üks kord aastas veeuuringu valdkonnas katselaborite võrdluskatsed (VeeS § 237 lõige 2).

Keskkonnaamet on Aktsiaseltsile Hansa Candle vee erikasutuse keskkonnanaloa andmisel (Keskkonnaameti 22.12.2016 korraldus nr 1-3/16/3071) määranud põhjavees seiratavad näitajad lähtudes keskkonnaministri 29.04.2009 määrusest nr 75 „Põhjaveekogumite moodustamise kord ja nende põhjaveekogumite nimestik, mille seisundiklass tuleb määrata, põhjaveekogumite seisundiklassid, seisundiklassidele vastavad kvaliteedinäitajate väärtused ja koguseliste näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende saasteainete sisalduse läviväärtused ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning põhjaveekogumite seisundiklasside määramise kord“ (edaspidi *määrus nr 75*). Need on: ammoonium (NH_4^+), kloriid (CL), naatrium (Na^+), nitraat (NO_3^-), nitrit (NO_2^-), vesinikioonide kontsentratsioon (pH), sulfaat (SO_4^{2-}), üldraud (Fe), elektrijuhtivus, oksüdeeritavus.

Määrus 75 on tänaseks kehtetu ning põhjavee seisundi määramisel lähtutakse keskkonnaministri 01.10.2019 määrusest nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted“ (edaspidi *määrus nr 48*). Arvestades vee erikasutuse keskkonnanaloa andmise otsuses (22.12.2016) toodud põhjavee seire määramise kaalutlusi, 09.06.2020 võetud analüüsi tulemusi (joogivee analüüsileht J 296), asjaolu, et veevõtuks avatud põhjaveekiht on looduslikult väga hästi kaitstud reostuse eest ja praegu kehtivat määrust nr 48, ei muuda Keskkonnaamet põhjavees seiratavaid näitajaid ega seire sagedust.

Põhjavees seiratavad näitajad on ka edaspidi: ammoonium (NH_4^+), kloriid (CL), naatrium (Na^+), nitraat (NO_3^-), nitrit (NO_2^-), vesinikioonide kontsentratsioon (pH), sulfaat (SO_4^{2-}), üldraud (Fe), elektrijuhtivus, oksüdeeritavus. Põhjavee seiret teostada üks kord kolme aasta jooksul.

Muud vee erikasutusega seotud meetmed ja nõuded

Keskkonnaamet kannab ühtse keskkonnanaloa vormidele V16 „Meetmed mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtsust“ ja V17 „Nõuded teabe esitamiseks loa andjale“ meetmed ja nõuded kehtivalt vee erikasutuse keskkonnanaloalt nr L.VV/328565. Keskkonnaamet täpsustab ning kaasajastab meetmete ja nõuete sõnastust.

3.2.1.2. Keskkonnatasude deklareerimine

Vee erikasutuse korras veevõtul tuleb maksta keskkonnatasu (KeTS § 3 lõige 2). Andmed võetud põhjavee kohta tuleb esitada kvartaalselt (KeTS § 33⁴ lõige 1). Tasustatav põhjaveekogus määrata veearvesti näitude järgi (KeTS § 32 lõige 3).

Keskkonnakasutuse deklaratsioon tuleb lähtuvalt KeTS §-st 33⁴ lõikest 1 Keskkonnaametile esitada posti teel, elektroonilisel andmekandjal, elektroonilist andmesidet kasutades või keskkonnaotsuste infosüsteemi või muu infosüsteemi kaudu või anda üle Keskkonnaametile hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks. Keskkonnaameti eelistus on saada deklaratsioone keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS kaudu. Keskkonnatasu tuleb maksta Maksu- ja Tolliameti poolt avatud ettemaksukontole. Ettemaksukontolt mahaarvestamine toimub automaatselt kohustuse tähtaja saabudes. Keskkonnatasu deklaratsioon tuleb esitada ka juhul, kui reaalsed keskkonnakasutust pole toimunud.

3.2.2. Saasteainete välisõhku väljutamine paiksest heiteallikast

Lubatav tegevus

Aktsiaselts Hansa Candle põhitegevusalaks on muu mujal liigitamata tootmine. Käitis asub järgmistel aadressil Vabriku tn 2, Viljandi linn, Viljandi maakond (registriosa nr 503639, katastritunnus 89720:001:0040). Keskkonnaloa muutmise taotluse kohaselt on ettevõtte käitises 19 heiteallikat. Heiteallikateks on põletusseadme korsten, mahutipark, 15 tootmishoone ventilatsiooniava ja kaks puidutöökoja ventilatsiooniava. Kasutusel on üks põletusseade soojussisendile vastav nimisoojusvõimsusega 2,462 MW_{th}, milles kasutatakse kütusena maagaasi maksimaalselt 1500 tuh. Nm³/a või puidugraanuleid maksimaalselt 3043 t/a.

AÕKS § 79 lõige 3 sätestab majandustegevuse valdkondade ja nendest lähtuda võivate keskkonnahäiringute eripärasid arvestades käitise tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav keskkonnaluba. Keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ kohaselt ületab käitaja kõnealuse määruse § 3 lõikes 1 toodud künnisvõimsust, mille kohaselt on keskkonnaluba nõutav, kui põletusseadme soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel on 1 MW_{th} või suurem suurem ja lisas 1 nimetatud lenduvate orgaaniliste ühendite (kokku arvatuna), välja arvatud metaan, merkaptaanid ja muud gaasilised orgaanilised väävliühendid ning püsivad orgaanilised saasteained künniskogust 0,5 t/a. Keskkonnaloale kantakse AÕKS § 98 lõike 3 kohaselt kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga väljutatava saasteaine nimetus ja andmed summaarse lubatud heitkoguse kohta tonnides kalendriaastas või vajaduse korral lühemas ajaühikus, kui saasteaine heitkogus on aastas vähemalt üks kilogramm ja õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, kaasa arvatud andmed lubatud tehnoloogiliste äkkheidete kohta. Ettevõtte tegevusest väljutatakse välisõhku keskkonnaloa nr L.ÕV.VI-142205 tabelis A4. „Välisõhku väljutatavate saasteainete loetelu ja nende lubatud heitkogused aastas“ nimetatud aineid nimetatud kogustes.

AÕKS § 89 kohaselt annab keskkonnanaloo Keskkonnaamet. AÕKS § 2 kohaselt kohaldatakse keskkonnanaloo taotluse menetlusele KeÜS 5. peatükki ja HMS sätteid, arvestades AÕKS-s sätestatud erisusi. Määruse nr 56 § 20 lõike 1 kohaselt on LHK projekt saasteloo taotluse ja loa lahutamatu osa. LHK projektis on välja toodud tootmistegevuse ja heiteallika täpsemad kirjeldused. Seetõttu ei pea Keskkonnaamet otstarbekaks käitaja tegevuse ja heiteallikate kirjeldust keskkonnanaloo muutmise korralduses täiendavalt välja tuua.

AÕKS § 94 lõike 2 kohaselt ei tohi kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga välisõhku väljutatava saasteaine maksimaalne hetkeline heitkogus summaarselt ületada keskkonnaministri 27.12.2016 määruses nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnõrmi ning õhukvaliteedi hindamispiirid“ (edaspidi *määrus nr 75*) kehtestatud õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtusi väljaspool tootmisterritooriumi. Keskkonnaamet kontrollis keskkonnanaloo muutmise taotluse ja LHK projekti vastavust määrusega nr 75 sätestatud õhukvaliteedi piirväärtustele. LHK projektis esitatud saasteainete hajumisarvutuste kohaselt jäävad saastetasemed tootmisterritooriumil ja sellest väljaspool alla kehtestatud piirväärtustele.

Keskkonnanaloo muutmise taotluse arvutustulemused näitavad, et suurimat arvutuslikku õhukvaliteedi taset väljaspool tootmisterritooriumi põhjustab mittemetaansed lenduvad orgaanilised ühendid, mille maksimaalne arvutuslik 24 tunni kontsentratsioon on 250,248 µg/m³ ehk 12,5% ÖPV₂₄ ja 1 tunni kontsentratsioon on 1075,173 µg/m³ ehk 21,5% ÖPV₁. Teiste saasteainete osas, sealhulgas ka koosmõju korral, jäävad arvutuslikud õhukvaliteedi tasemed väljaspool tootmisterritooriumi õhukvaliteedile kehtestatud piirväärtustest tunduvalt madalamale. Taotletava keskkonnanaloo heitkogustega on välisõhu maksimaalne arvutuslik õhukvaliteedi tase väljaspool tootmisterritooriumi tagatud, seega saab Keskkonnaamet muuta keskkonnanaloo paiksetest heiteallikatest saasteainete välisõhku väljutamiseks.

LHK projektis esitatakse andmed käitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta, mis võib põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamist. Käitaja LHK projektis on hinnang lõhnaaine võimaliku esinemise kohta, mille kohaselt ei ületata käitise tegevusega lõhnaaine häiringutaset vastuvõtjate juures. Käitaja andmete kohaselt toodetakse lõhnaainet maksimaalselt 50 päeval (1200 h) aastas, mis tagab, et lõhnaaine esinemise piirväärtust (häiringutaset) ei ületata. Lõhnaainele on sätestatud piirnõrmi, lõhnaaine häiringutase, mis on sageduspõhine. Vastavalt keskkonnaministri 27.12.2016. a määrusele nr 81 „Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed“ on lõhnaaine esinemise häiringutase aasta lõhnatundide osakaal kogu aasta tundidest, millest alates loetakse lõhnaaine esinemine oluliseks keskkonnahäiringuks. Häiringutasemeks on vastuvõtja juures 15% aasta lõhnatundidest, mis on umbes 1314 tundi aastas. See tähendab, et kui käitisest tulenevat ebameeldivat lõhna esineb rohkem kui 1314 tunnil aastas, võib selle lugeda oluliseks keskkonnahäiringuks.

LHK projektis tuleb anda müra võimalikkuse esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist. Tulenevalt keskkonnanaloo

taotlusest ei põhjusta käitise tegevus ülenormatiivset müra.

19.12.2017 jõustus keskkonnaministri 05.11.2017 määrus nr 44 „Väljaspool tööstusheite seaduse reguleerimisala olevatest põletusseadmetest väljutatavate saasteainete heite piirväärtused, saasteainete heite seirenõuded ja heite piirväärtuste järgimise kriteeriumid“ (edaspidi määrus nr 44), millega kehtestatakse põletusseadmetele, mille soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 1 MW_{th} või suurem ning väiksem kui 50 MW_{th} (edaspidi keskmise võimsusega põletusseade) heite seirenõuded, heite piirväärtused ja nende järgimiskriteeriumid. Ettevõtte käitises on üks keskmise võimsusega põletusseade, mille soojussisendile vastavad nimisoojusvõimsus on 2,462 MW_{th}.

Taotluse kohaselt on põletusseadme käitamise alguskuupäevaks 31.08.2022, seega on tegemist uue põletusseadmega (määrus nr 44 § 9). Uuele keskmise võimsusega põletusseadmele rakenduvad määruse nr 44 lisas 2 sätestatud vääveldioksiidi, lämmastikoksiidide ja osakeste heite piirväärtused 2018. aasta 20. detsembrist ehk siis koheselt. Tulenevalt eeltoodust kehtestab Keskkonnaamet keskkonnaloas järgmise eritingimuse „Mõõta lämmastikoksiidide (maagaasi või puidugraanuli põletamisel), osakeste (puidugraanuli põletamisel) ja süsinikoksiidi (maagaasi või puidugraanuli põletamisel) sisaldust katlamaja korstna suitsugaasides iga kolme aasta tagant. Mõõtmised peab teostama akrediteeritud labor akrediteeritud meetoditega ning mõõtmisi tuleb teha ajal, mil põletusseade töötab stabiilsetes tingimustes nominaalkoormusel või sellele lähedasele koormusele vastava ühtlase koormusega. Teostatud mõõtmiste protokollid tuleb esitada keskkonnaministri 24.11.2016 määruse nr 59 "Põletusseadmetest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid" lisas 2 toodud vormidel. Mõõtmiste protokollid tuleb esitada Keskkonnaametile esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui üks kuu pärast vastavate andmete saamist laborilt. Esmakordne mõõtmine teha nelja kuu jooksul pärast seiretingimuse sätestamisest loas. Heite piirväärtused uue keskmise võimsusega põletusseadme puhul on lähtuvalt kütuseliigist järgmised: puidugraanuli põletamise korral NO_x 500 mg/Nm³, osakesed 50 mg/Nm³; maagaasi põletamise korral NO_x 100 mg/Nm³.“.

AÕKS § 97 kohaselt keeldutakse keskkonnaloa andmisest KeÜS § 52 sätestatud juhtudel. KeÜS § 52 lõige 1 punkti 2 kohaselt keeldutakse keskkonnaloa andmisest, kui keskkonnaloa taotlejal ei ole tegevuskoha omaniku nõusolekut viimase omandis oleva kinnisasja kasutamiseks. Keskkonnaamet kontrollis Registrate ja Infosüsteemide Keskuse e-kinnisturaamatu andmeid (<https://kinnistusraamat.rik.ee>) ja portaali andmetel on ettevõtte käitise tootmisterritooriumi kinnistu omanik ning seega omab õigust käitada nimetatud kinnistutel asuvat käitist.

Lähtudes eeltoodust ja arvestades, et antud keskkonnaloa muutmise taotluse menetluse käigus ei tuvastanud loa andja taotluses kirjeldatud tegevuse vastuolo KeÜS-i, AÕKS-i ja muude sellest seadustest tulenevate alamate õigusaktidega, saab loa andja muuta keskkonnaluba nr L.ÕV.VI-142205.

3.3. Vee erikasutuse keskkonnaloa kehtetuks tunnistamine

Ettevõttele on antud tähtajatu vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/328565 Keskkonnaameti

22.12.2016 korraldusega nr 1-3/16/3071 „Vee erikasutusloa nr L.VV/328565 andmine“ (kehtivusega alates 01.01.2017).

Lähtuvalt asjaolust, et alates 01.01.2020 väljastatakse ühtset keskkonnaluba, mis KeÜS § 41 lõike 1 punkti 1 alusel annab ettevõttele õiguse vee erikasutuseks, tunnistab Keskkonnaamet vee erikasutuse keskkonnaloa nr L.VV/328565 kehtetuks.

3.4. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Arvamus keskkonnaloa muutmise taotlusele esitati 06.10.2022 (kiri registreeritud 11.10.2022 KOTKAS nr DM-120614-8). Keskkonnaamet edastas 24.10.2022 kirjaga nr DM-120614-10 esitatud arvamusel ja vastuväited ettevõttele tutvumiseks ning arvamusel avaldamiseks (HMS § 49 lõige 3). Ettevõtte esitas 18.11.2022 ja 10.12.2022 täiendavad selgitused keskkonnaloa taotluse kohta, mis on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS vastavalt numbritega DM-120614-13 ja DM-120614-14. Olulisemad seisukohad taotlusele, ettevõtte selgitused ning vastavad Keskkonnaameti seisukohad on toodud järgnevalt:

3.4.1. Lõhnaaine esinemisest

Ettevõtte selgituse kohaselt ei ületata käitise tegevusega lõhnaaine esinemise häiringutaset, milleks on 15% aasta lõhnatundidest (ehk 1314 h/a). Ettevõtte planeerib edaspidi lõhnaküünalde tootmist mitte rohkem kui viiekümnel päeval aastas, mis võimaldab igakülgset piirväärtusena sätestatud lõhnatundide häiringuid vähendada ning kehtestatud nõuetest jätkuvalt kinni pidada. Ettevõtte andmetel toodeti lõhnaküünalaid 2022 aastal 1053 tundi, mis jääb alla lõhnaaine esinemise häiringutaset.

Keskkonnaamet on seisukohal, et kui ettevõtte toodab lõhnaküünalaid maksimaalselt 50 päeval (1200 h) aastas, siis käitise tegevuses ei põhjusta lõhnaaine esinemise häiringutaseme (15% aasta lõhnatundide) ületamist ja täiendavaid meetmeid lõhnaaine esinemise vähendamiseks ei ole vajalik kehtestada.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad ettevõttel seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnaalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Loa omaniku meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Meelis Mägi 5063491
Meelis.Magi@keskkonnaamet.ee